

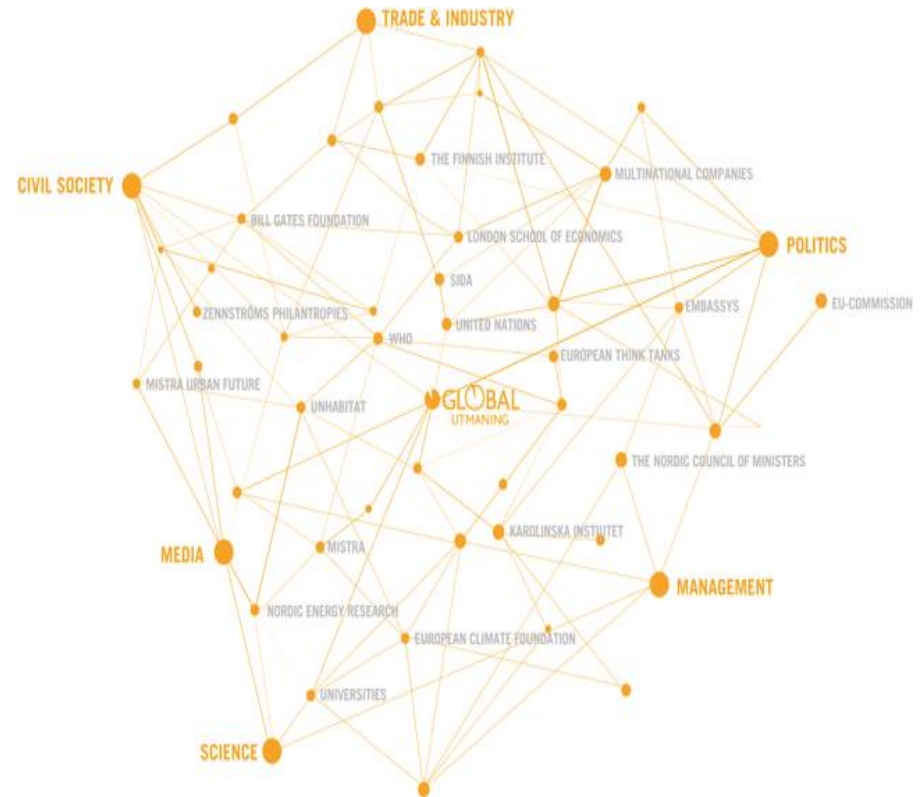
En modell för strukturerade förhandlingar

för en social bostadspolitik &
hållbar stadsutveckling

VADSTENA FORUM 2019, SESSION 3 Det offentliga som samhällsbyggare

Carl-Johan Engström

prof em KTH, senior rådgivare Global utmaning

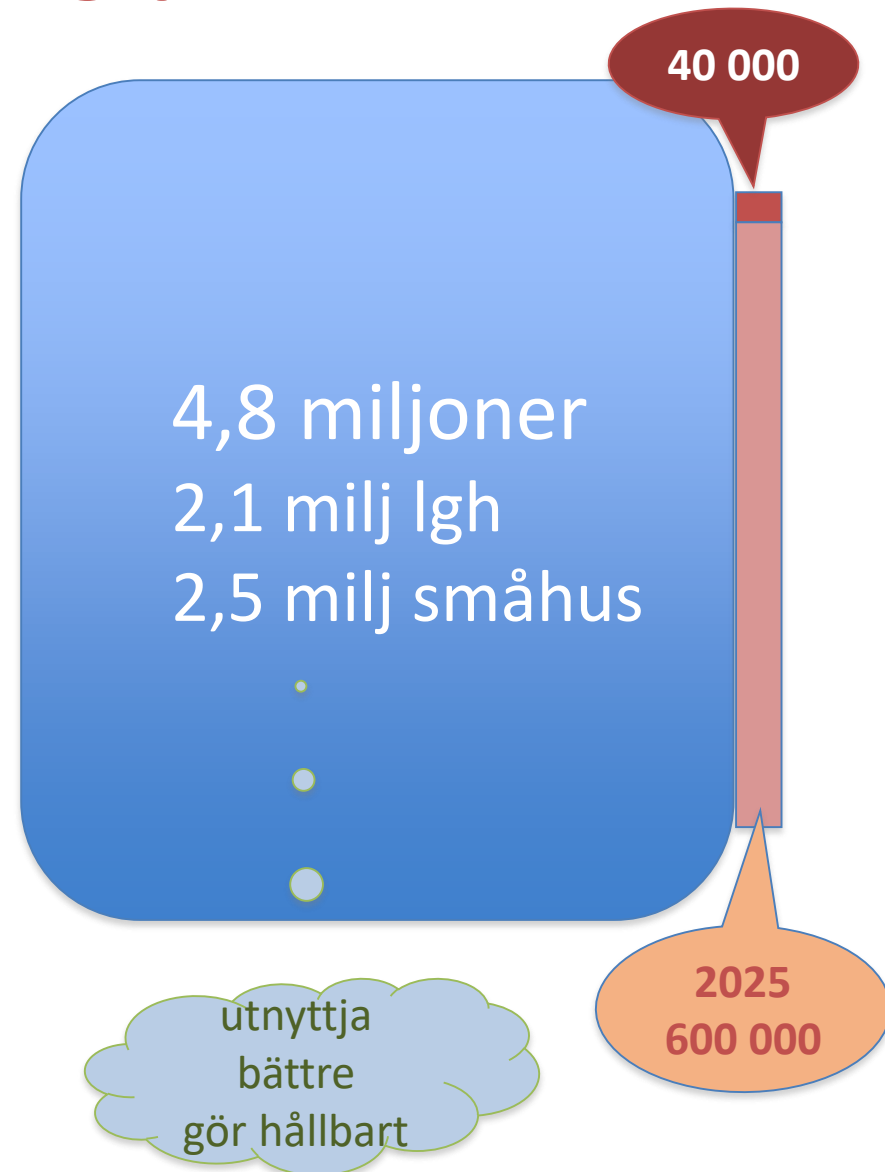

Global Utmaning – oberoende tankesmedja
har arbetat med hållbar stadsutveckling sedan 2012

Modellens utgångspunkter

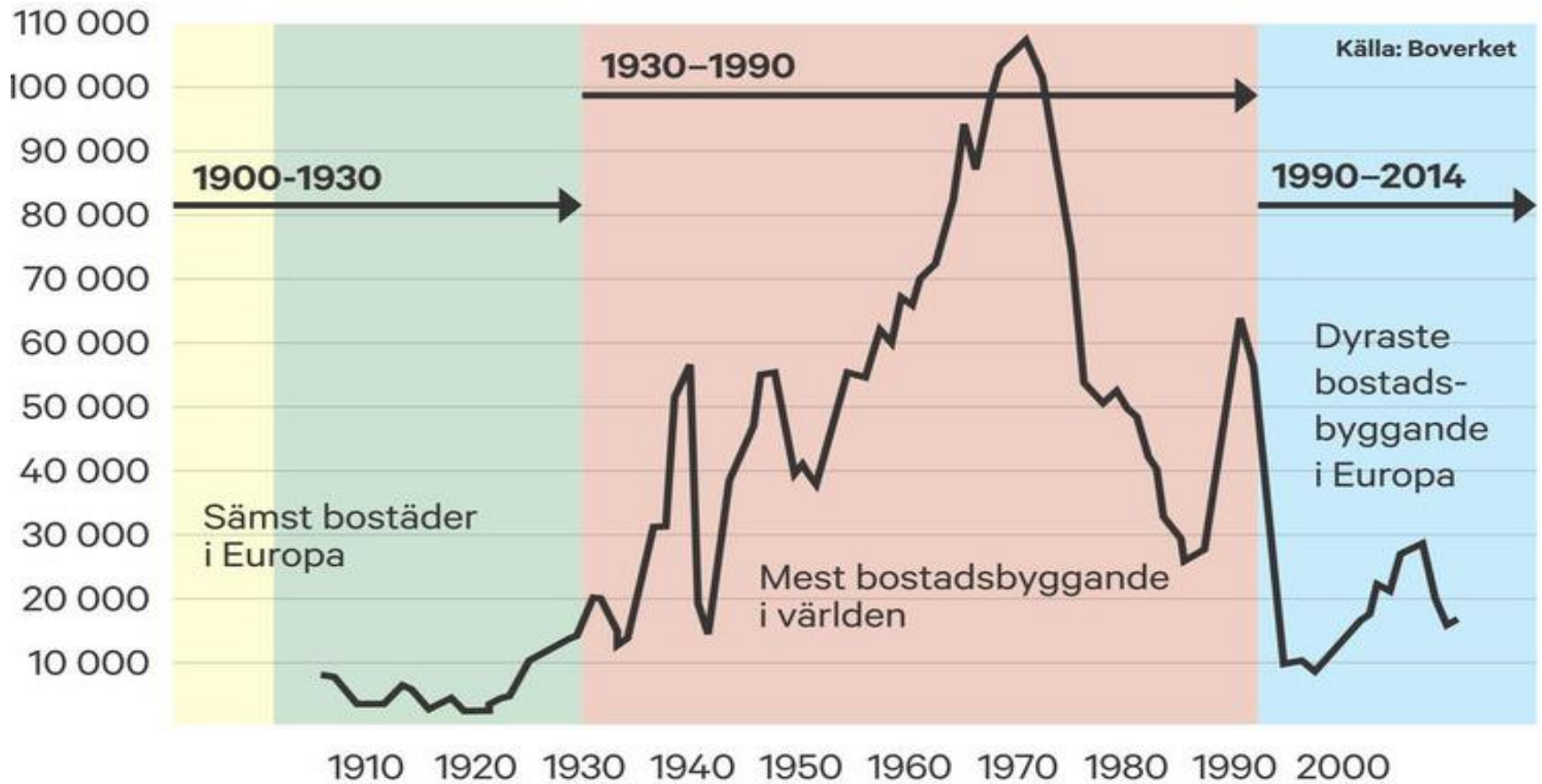
Förutsättningarna

- Ett tidsfönster står öppet
- Konsekvenser i förlängning av nuläget
- Låsningar kan överbryggas

- Städer formas vid tillkomst- och omvandling av bostäder
- Bostadspolitiken måste vidgas till stadspolitik

Ytterligare en utgångspunkt

Antal byggda bostäder per år

Det offentligas ansvar

Grundfrågor

- Hur kan beståndet utnyttjas bättre?
- Hur kan nyproduktionen hållas uppe? - inte bara i attraktiva lägen?
- Hur kan renovering/ombyggnad bli en medveten del av bostadspolitiken?
- Hur kan byggandets energi- och materialflöden effektiviseras?

Tobins Q

1. innerstad
2. miljonprogram flerbostadshus
3. miljonprogram enbostadshus
4. äldre industriområde
5. nyare industriområde
6. fritidshusområde
7. mindre samhälle / bruksort
8. mindre samhälle / by

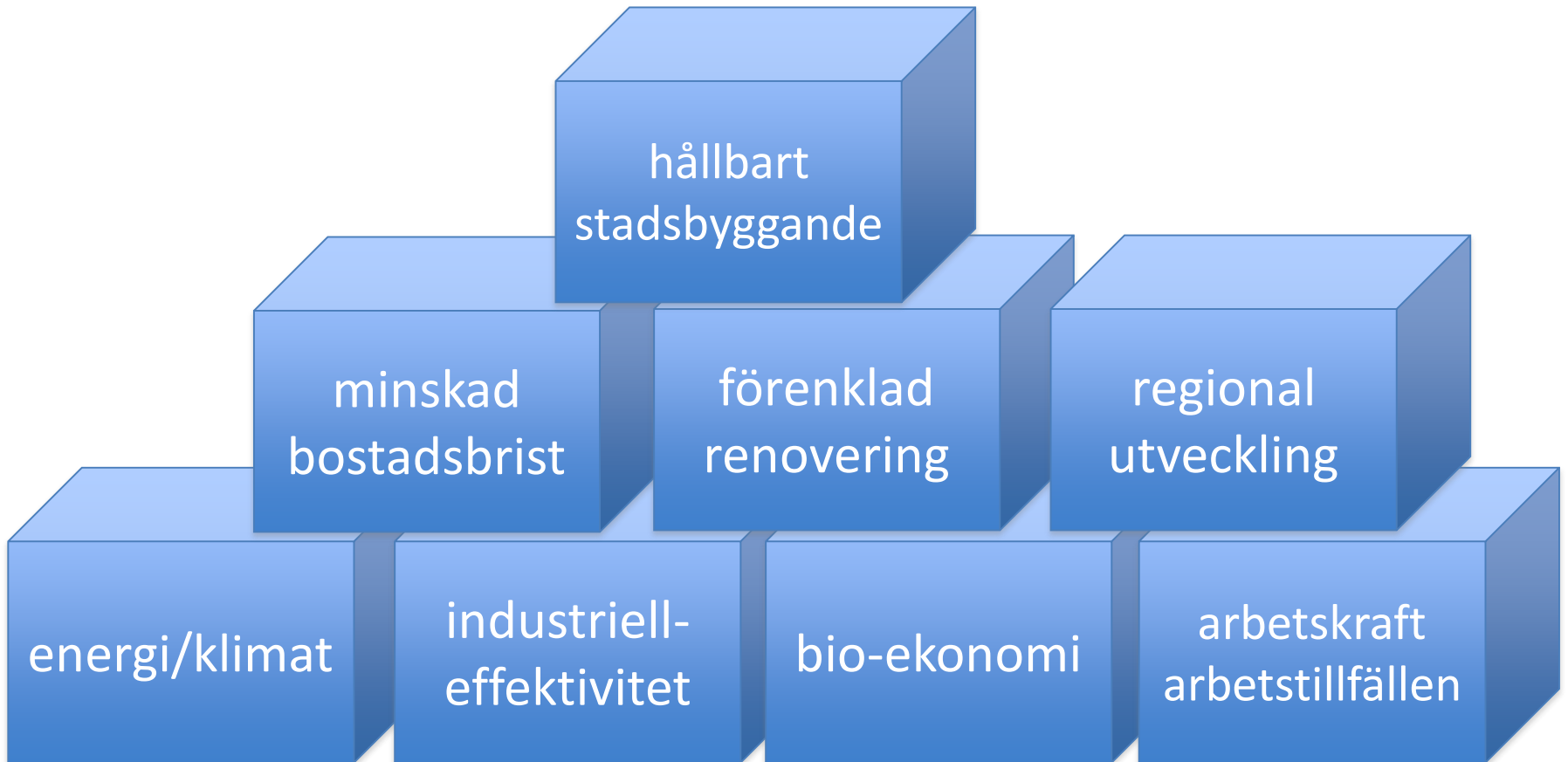
Strategi

- komplettera med det som saknas
- rusta det som slits
- skapa förutsättningar för likvärdig mobilitet
- möt förändrade hushållsstrukturer och behov vid
- upprustning, om-, till- och nybyggnad

”no size fits all”

Byggande & resurser

Byggande & resurser

Energi/klimat

Förnybar resurs
Kolsänka
Låg transportvikt
Snabb montering

Grön arbetslinje

Möjliga snabbspår in
på arbetsmarknaden

Industriell prod.

Element/moduler
Industriarbete

Social bostadspol.

Billigare produktion
Ökar konkurrensen
→ **Lägre**
boendekostn

Hållbart stads- byggande

Nyprod genom små
områden i befintliga
städer
Renovering **och**
tillbyggnad i äldre
områden
Lokal arbetskraft
Bostadskomplement
Integration

Strukturerade förhandlingar som modell

- den nya planeringsverkligheten
  - ingen enskild aktör kan klara större projekt ensam
  - endast samverkan kan ge resultat
- forskning om förhandlingar
  - strukturerade förhandlingar (värdeskapande)
  - förhandlingar som institution
- statliga initiativ
  - Sverige-/storstadsförhandlingarna, DHS,
  - stadsmiljöavtal
  - erfarenheter att bygga på

En part är legitim samverkanskraft |

I en **förhandlingsprocess** utvecklas ett områdesprogram

- kommunen förbättrar stadsrum, grön infrastruktur & underlättar för komplementfunktioner/hållbart resande samt hanterar upplåtelseformer
- byggherrar genomför om-/till-/nybyggnad utifrån hållbarhetskriterier
- fastighetsförvaltare underlättar instegsjobb i projektet

Staten legitimerar *modellen*

.. och att *resultatet* lever upp till *hållbarhetsmål* genom *motprestation*: lånegarantier, stöd till infrastruktur, riktade arbetsmarknadsinsatser

